

ÉPÍTŐK *Hírlevél*

ARÉV Baráti Kör Egyesület Kiadványa

XII. évfolyam 3. Szám (56) 2015. május

Megjelenik alkalmanként

ÉPÍTŐK NAPJA 2015 MEGHÍVÓ

2015. május 29. péntek

Építőipari konferencia

Gazdaság Háza - FMKIK Székház

8000 Székesfehérvár, Hosszúsétatér 4-6.

- 10.00–10.10 **Megnyitó - Radetzky Jenő**, elnök,
Fejér M. Kereskedelmi és Iparkamara
- 10.10-10.30 **Építészeti tevékenység évszázadai Fejér
megyében**
Igari Antal, megyei főépítész
- 10.30–10.45 **Fejér Megyei Építőipari Nívódíjak
átadása**
Fejér Megyei Építőipari Nívódíj Bizottság
- 10.45-11.00 Szünet
- 11.00-11.40 **Szekcióülések**

I. Vállalkozói szekció

**Építőipari vállalkozások bejelentési, engedélyezési és nyilvántar-
tási kötelezettségei a vegyi anyagok, a kémiai biztonság terén.**

Előadó: Fekete Lászlóné, Fejér Megyei Kormányhivatal Népegész-
ségügyi Főosztály

II. „Jövő nemzedéke” szekció:

**Az építőipar jövője. Hazai és nemzetközi építőipari tendenciák.
Munkaerő(hiány) az építőiparban.**

Pódiumbeszélgetés építőipari vállalkozásokkal, gyakorlati oktatók-
kal, szakiskolai és szakközépiskolai tanárokkal, valamint a témában
érintett tanulókkal.

Közreműködnek:

Dávid Lajos, FMKIK alelnök,

Puska József, FMKIK Épíp. tagozat elnöke,

Nagy István, FMKIK Energiaklub elnöke,

Kiss Lajos, ARÉV Baráti Kör Egyesület elnöke, ÉVOSZ Szárazépi-
tő tagozat,

Szabóné Szommer Ildikó, Belvárosi I. István Szakközépiskola
Jáky József Tagintézménye, tagintézmény vezető

Albrecht Gyula, Vörösmarty Mihály Ipari Szakképző Iskola igaz-
gatója,

- 11.40-12.00 **Gazdaság Háza energetikai korszerűsíté-
sének bemutatása: házbejárási lehetőség,
megújuló energiák működését szemléltető
makettek bemutatása**

12.00 – Szendvicsebéd

**Helyszín: Gazdaság Háza –Fejér Megyei Kereskedelmi
és Iparkamara Székháza**
(8000 Székesfehérvár, Hosszúsétatér 4-6.)

2015. május 30. szombat

ÉPÍTŐK NAPJA

a hagyományok jegyében

Vörösmarty Mihály Ipari Szakképző Iskola
Székesfehérvár Balatoni u. 143.

Színpadi program:

- 10.00 Megnyitó
Programismertetés
- 10.15 Kulturális műsor
Szelényi Kata -vers
ALBA RG növendékeinek ritmikus
gimnasztika-művészi torna bemutatója
**Gorsium Művészeti Szakközépiskola és
Szakiskola** táncosainak bemutatója
Építőipari Nívódíj eredményének
ismertetése
Gabrovits Pál hangulatos zenét szolgáltat
A Nívódíjas épületekről kiállítás az
iskola tornatermében.

Közös bográcsozás

Várjuk azon családok, baráti társaságok,
cégek jelentkezését, akik
külön főzőhelyet igényelnek.

Jelentkezés: Kámán Béla 30 9791963

A Vöröskereszt közreműködésével GYÓGYSZERMENTES EGÉSZSÉGMEGŐRZÉS

Vérnyomásmérés, vércukormérés, mérleges: testizom-, zsír-, víz-,
csonttömeg-, súlymérés BMI index végeredménnyel.
Energiakezelés: eszközös

*Éhség és szomjúság csillapítására büfé és a bográcsozó helyek
szolgálnak.*

Autóval érkezőknek parkolás az iskola parkolójában.

**Szeretettel várunk minden építőt
és barátot:**

ARÉV BARÁTI KÖR EGYESÜLET

Ez történt 1988-ban

A mindenhol tapasztalható, részben aggodalmas, részben örömteli rendszerváltó hangulat a mi újságunkban is követhető volt. Itt sem kerüljük meg az események leírását. Már a legelső oldalon olvasható a *Vállalati Tanács hosszas vita után elfogadta a kiadott termelési tervet, mely többek között 2600 M Ft árbevételűt és 220 M Ft nyereséget tartalmazott.* Elhangzott az is, emlékezetem szerint első alkalommal: *Meg kell nyugtatni mindenkit, van elegendő feladatunk, várhatóan munkája is lesz mindenkinek.*

Az MSZMP májusi országos értekezlete hazai és nagy nemzetközi érdeklődés mellett fontos személyi kérdéseken túl, meghatározta a közeli és távolabbi teendőket: *„A reformokat demokratizálás erősítése mellett következetesen végig kell vinni, a gazdasági átalakítás miatt előálló munkaerőmozgás elhelyezkedési nehézségekkel, munkanélküliséggel járhat, amit átképzéssel, és állami támogatással csökkenteni kell”.* Állásfoglalást fogalmazott az Építők Szakszervezete is, megállapították, hogy *a fennálló szervezeti forma lehetőséget ad ugyan a feladatok teljesítésére, de a kritikai észrevételeknek nagyobb figyelmet kell tulajdonítani.*

Nálunk személyi változás is volt a vezetésben. Németh László után Vendég Jenő lett a szervezet titkára. Ebben az évben bevezetett új tagdíjfizetési rendszer, mely szerint a bruttó fizetés 0,8-1 %-át a bérosztály automatikusan levonta, elég sok vitát és elégedetlenséget okozott a tagság körében. Az Ifjúsági Parlament is nagyobb hangsúlyt kapott. Erőteljesebben képviselhetette a fiatalok érdekeit.

Vegyes hírek:

Az adózás rejtelméről Bana Sándor közgazdász adott tájékoztatást, felhívta a figyelmet arra, hogy a fizetési bizonylatok és számlák megőrzése rendkívül fontos, ezeket az adóhivatal is ellenőrizni fogja.

Farkas László főépítésvezető beszámolt a Tengízben folyó munka eredményeiről. A kint dolgozó 70 fő teljesítette a kitzűzött feladatokat, egyébként pedig a hideg elviselhető, vipera és skorpió sem csípett meg senkit sem. A kézhez kapott havi jövedelem a végzett munka függvényében 33-34.000.-Ft, ami nagyjából négyszerese az itthoni bérnek.

Bereczki Albertné közlése szerint vállalatunk Vöröskeresztes szervezete is részt vett a Fejér megyében szervezett ruha és játékgyűjtési akcióban, a feleslegessé vált holmikát több napon át a központban, a Seregélyesi úti telepen és a Pinceklubban lehetett leadni.

Kistormási József a Városszépítő és Védő Egyesület titkáraként beszámolt a négy év alatt végzett munkájukról, melyből vállalatunk is jelentősen kivette a részét. Saját költségen elkészítettük és felállítottuk munkásszállónk mellett a Kiss Nagy András által tervezett térlaszitkát, a mai Királykút ltp. egyik épületén lévő tűzzománcot, felújítottuk a parasztkerék Nyugdíjas házunkat és egy épületet a Rác utcai skanzenben, ezen túlmenően évi 100.000.-Ft tagdíjat is fizettünk.

Nemcsak a ma még méltatlanul bíralt lakótelepeket építettük, lehetőségeinkhez mérten támogattuk a műemlékvédelmet és általában minden városszépítő tevékenységet is.

A Magyar Televízió elnöke és az ÉVM által alapított Podmanitzky érmet a Budapest Kecskeméti u.7. sz. épület magasszintű tervezéséért és kivitelezéséért vállalatunk, és személy szerint Zalka István vezető-tervező kapta meg.

Újságunk szomorú hírekről is tudósított, meghalt Oláh János osztályvezető és Gáspár Lajos főépítésvezető is. Kiemelkedő munkájukat hangsúlyozva búcsúztunk tőlük.

A régi dolgokat emlegetve nevük mindig szóba kerül. Nem felejtettük őket azóta sem.

Kitüntetések ebben az évben is voltak, de lényegesen kisebb számban az eddigieknél.

Az előző évi lakásépítési munkában kiemelkedő teljesítményt nyújtó Szegfű József ács, Munkaérdemrend bronz fokozatot, Czövek Márton kőműves Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetést kapott. Vállalatunknak ismételtlen csak elismerő oklevél jutott. Azt a minisztérium részéről Szőnyi György osztályvezető adta át. Emellett

adományozott miniszteri kitüntetést Boda István gépkocsivezető, Gelényi András osztályvezető, Hegyi Kristóf csoportvezető, Karsai Béla osztályvezető-helyettes, Kótai Károly művezető, és Orova Mihály kubikus részére.

Április 4. alkalmából Kistormási József vezérigazgató-helyettes Munkaérdemrend arany fokozat, Dobos József lakatos bronz fokozat kitüntetést kapott. Ugyancsak ebből az alkalomból miniszteri kitüntetésben részesült Ritterwald András kőműves, Varga János művezető, Tóth Sándorné műszaki előadó, Várkonyi Györgyi dr. osztályvezető, Harta György művezető, Kenyér György villanyszerelő, Hegyi Imre gépszerelő.

Vállalati Kiváló Dolgozó kitüntetést kapott mások mellett Dobák Pál kőműves, Csizmeg Zoltán művezető, B. Nagy József fűtésszerelő, Markos István főüzemvezető-helyettes.

Az Építők Napja ünnepségéről csak fényképes riportot találtam az újságban. A szokásos kitüntetési lista, de lehet, hogy maga az adományozás is elmaradt. A munkásarcok rovatban Soós László kőműves, Brautigam András brigádvezető, Kanter József művezető, Takács János és Mahler László üzemvezető, valamint Ivicz Mihály osztályvezető került bemutatásra.

Jelentősebb személyi változások, illetve áthelyezések is történtek:

Gyalog János vállalkozási főmérnök-helyettes Vidovics Péter építésvezető, Mahler György üzemvezető, Németh László főép.vez.h., Kalesztorfer János főüzemvezető h. kinevezést kapott. Faragó Kálmán versenyszervező nyugállományba vonult.

Rövid hírek:

- Bemutatásra került a termovíziós műszer, mely segítséget jelentett az épületek hővesztéseinek felderítésében.
- Megalakult az ALBA-TEMPO Magyar-Bolgár Vegyesvállalat, a LIFT SLAB technológia széleskörű alkalmazásának elősegítése érdekében.
- Meglátogatta vállalatunkat Magyarai Béla kiképzett úrhajós.
- 10 év alatt, folyamatos munka eredményeképpen kialakult az Ady Endre utcai központ végleges arculata.
- Új helyre költözött az archívum is. Kiállítás került megrendezésre a leadott emlékek bemutatásával.
- Az Önképzési dolgozatok kiértékelése eredményeként 50 dolgozó kapott jutalmat, mások mellett Varga Ágnes, Pápai Erika, Bartha Lóránt és Gazdag Péter is.
- Az MNK kosárlabda döntőjében Kalesztorfer Jánosné volt a torna legjobb játékosa. Kiss János, Szilasi László, Árvai Zoltán, és Fekete Gábor befejezte az aktív sportolást.
- Az általunk kivitelezett épületek közül fényképen is láthatók az ALBA HÁZ, a Videoton Márkaszerviz, az Erdészet Irodaháza, a Tóparti Gimnázium, az új telefonközpont, a gárdonyi lakások, az uszoda, a Fejér Megyei Szent György Kórház Hotel-Diagnosztika-Rendelő tömb, és az IKV átvonulási szállása.

Részletesen foglalkoztunk a Szent István halálának 950. évfordulóján rendezett augusztusi ünnepségekkel is.

Városunk helyi vezetőin kívül, mások mellett részvételükkel emelték a megemlékezés színvonalát Straub F. Brúnó az Elnöki Tanács elnöke, Somogyi László építési és városfejlesztési miniszter, dr. Miklós Imre államtitkár, dr. Paskai László bíboros érsek, dr. Gál Zoltán belügyminiszter helyettes, dr. Iványi Pál Fővárosi Tanács elnöke, dr. Szijjártó Károly főügyész és dr. Kardos József a Szent István Emlékbizottság titkára.

Az itt elhangzott ünnepi szónoklatok tartalma, így azok ismertetése is pár évvel ezelőtt még elképzelhetetlen lett volna. Az évfordulónak köszönhetően hosszas előkészítő munka és magasszintű tárgyalások eredményeképpen döntés született arról, hogy a Nemzeti Emlékhely Székesfehérváron fog megépülni.

A pályázat kiírásában vállalatunk is részt vett. A pályaművek díjazására biztosított 1.000.000.-Ft-hoz az ARÉV 300.000.-Ft-tal járult hozzá.

A fényes ünnepek mellett lapunkban is érezhető volt, hogy a régi meghatározás szerint „*az osztályharc még nem ért véget*”.

Karikás Frigyes kommunista mártír halálának 50. évfordulója alkalmából hosszú méltatás jelent meg, és közreadtuk Majakovszkij : Beszélgetés Lenin elvtárrsal c. versét is.

Teljesen világos volt, az ország előtti út még bizonytalan, senki sem látott tisztán a jövőt illetően.

Úgy gondolom, ez még napjainkban is így van. Az eltelt 25 év óta folyamatosan keressük helyünket a világban.

Szendrói Péter

ARCOK

Az Arcok az AREV életéből sorozatunkban most egy ősi fehérvári építész családból látogattam meg - volt kolléganőmet- **Pajor Lászlónét**, sz. Török Mária Teréziát. Pajorné Marika az AREV vállalkezési osztályán dolgozott 1966. jan. 14-től okleveles építőipari árszakértőként 1990. dec. 1-ig, amikor a vállalkozási osztályról több kollégájával együtt előnyugdíjazták. Ez a döntés lelkiileg nagyon nehezéette nyugdíjas életének kezdetét, a többi munkatársával együtt, mert e döntésnek szakmai oka nem volt, az előkészítő csoport munkája ellen nem volt kifogás!

Beszélgetésünket Marika a családi háttér, a szülői ház bemutatásával, az ács édesapára való visszaemlékezéssel kezdte:

A családi háznak a fehérvári szőlőhegyen van, amit még édesapámmal együtt az Ő szakmai irányításával építettünk. Az ácsmester édesapám a II. Világháború előtt Székesfehérváron Tóth Ferenc építésszel dolgozott. A II. Világháborúban 1942-től századával a Doni ütközetnél szolgált. 1943. januárjában Jány Gusztáv a II. Hadtest parancsnoka egy fontos levéllel hazaküldte. Utána rövid ideig a székesfehérvári Dandárparancsnokságon teljesített szolgálatot. A hadsereggel nyugat felé tartott, majd onnan a háború befejezése után hazafelé jövet Szombathelynél orosz fogságba került. A finn határnál a Ladoga-tó partján volt fogságban, ahol szakmájában, mint ács dolgozott. 1947. június 27-én érkezett haza az orosz fogságból. Édesanyámmal és húgaimmal együtt vártuk. Én ekkor már 11 éves voltam.

Az általános iskola után a Jáki József Technikumban tanultam. Ennek befejezése után 1955-től 3 év kötelező munkát a Fejér Megyei Vízmű Vállalatnál teljesítettem. Utána 1958-tól a FETÉV-hez kerültem. Itt jelentkeztem az árszakértői továbbképzésre, amit ebben az időben a Pénzügyminisztérium szervezett, Budapesten volt az oktatás. Székesfehérvárról 2 személy volt ezen a tanfolyamon amely 1962-1965-ig tartott. 1966. január 13-án jelentkeztem a FÁÉV- hez, amit ekkor már Kiss József igazgató irányított, és Pozsár Sándor volt a főkönyvelő. A vállalkozási osztály dolgozója lettem, mint okleveles építőipari árszakértő. A vállalat vállalkozási osztályának előkészítő csoportjában munkatársaim voltak, Szendrói Péterné Ági, Schneider Jánosné Marika, és Steiner János. Feladatunk a dokumentációk műszaki, mennyiségi és ár ellenőrzése volt.

Mesélt arról is Marika, hogy az árszakértői munka milyen feladatokat foglalt magába:

Első árszakértői munkám az induló betongyár minden tervezett, itt kevert betonfajtájának árképzése volt. A következő emlékezetes nagy feladatom a Tejüzem építményi tervének, költségvetésének felülvizsgálata, mennyiségi és alkalmazott árak szempontjából. Utána következett a Hűtőház építési tervénél a földmunkák árazása. Ezeknél a feladatoknál a tervek teljes áttekintése, megismerése után a tervezett mennyiségek és az alkalmazott árak ellenőrzését végeztem. Emlékezetes, érdekes feladatom volt még a Velinszky lakótelep építési tervdokumentációjából az asztalos, lakatos munkák árfelülvizsgálata, majd az IKARUS nagycsarnok előgyártott elemeinek árvizsgálata.

Az árcsoportunk közösen készítette el a panellakások -tervezők által előkészített- építési tervdokumentációinak átvizsgálását (tervek, árak), a szerződés összegének kialakítását. Az általunk javasolt módosításokat, a feltárt hiányosságokat egyeztetéseken beszéltük

meg a tervező, a beruházó, és a kivitelező kollégákkal. A nagyobb munkák szakaszokra voltak bontva.

A székesfehérvári lakótelepek, majd budapesti lakótelepek panellakás programjainak tervdokumentációt is csoportunk vizsgálta. A munka mellett folyamatosan részt vettünk az Árhivatal budapesti konzultációin, ahol a szakmai továbbképzésünk történt.

Kértem Marikát, mondja el nekünk, miért választotta az árszakértői szakmát, és meséljen emlékeket a dolgozó hétköznapokból?

Engem már fiatalon érdekelt az építész szakma. Még most is jó érzés rá gondolni, hogy sok-sok lakásépítésben részt vehettem. Így a háború nyomai sorra tűntek el a városban, és ismét sok családnak kellemes otthona lett.

A fehérvári lakásokon kívül még a budapesti lakásépítésnél is dolgoztunk, az ÉM. kijelölése alapján. Kispesten, majd Csepelen 10-10 szintes házat építettünk, amelyeknek az előkészítése a mi feladatunk volt, a Debreceni Ép. Ip. Vál. alvállalkozójaként. Később a Bp. Kecskeméti utcai, majd a Rumbach Sebestyén u. Zsinagóga felújítási munkáiban is dolgoztunk.

Az eredményes árszakértői munka végzéséért az ÉVM 1975. dec. 20-án az „Építőipar Kiváló Dolgozója” kitüntetéssel adományozott Pajor Lászlónénak.

1990-ben az utolsó munkánk a Palotai úti Bevásárló Központ (Biztosító és a Mc Donald's épületek) előkészítése volt. Ezt a munkát már versenytárgyaláson hirdették meg, amit mi nyertünk meg.

Hogyan teltek és telnek a nyugdíjas éveid -? kérdeztem.

Nyugdíjazásom után még árszakértőként tevékenykedtem. Mindkét fiam az építőiparban dolgozik, így szakmailag nekik is tudtam tanácsot adni. 2011-ben volt egy balesetem, ami után már nem dolgozom, csak az unokáimnak segíték a tanulásban, ill. főzők és a kertet rendezem. Sokat olvasok, pihenek. Egyik fiam családjával együtt élek, aki szerelőipari vállalkozó, így a mai napig az építész szakma nehézségeit, de az alkotás örömeit, sikereit is meg tudom konzultálni vele. Örömmel ülök be az autóba fiam mellé, amikor egy- egy bejáráskor Budapestre, vagy másik városba megy, és láthatom a változást, a fejlődést, ami sok-sok szorgalmas építőmunkás alkotó tevékenységét igazolja.

Megköszöntem Marikának a beszélgetést, és további jó egészséget kívánva - Neki és Családjának - váltam el Tőle.

dr. Kissné Sinka Klára

Kirándultunk

Szokásos tavaszi kirándulásunk úti célja ezúttal a Komárom-Esztergom megyei Bábolna, valamint a Duna két partján fekvő ikerváros, Komárom felkeresése volt.

A 75 fős csoport programjának lebonyolítását eszményi időjárás és két vadonatúj Euro-6-os motorral hajtott autóbusz is segítette.

Először az angol és az arab telivér lovak tenyésztésében óriási tapasztalatokra és hírnévre szert tett, 225 éves múlttal bíró Bábolnai Nemzeti Ménesbirtokot kerestük fel. Alapításakor, mint császári-királyi ménes, főként a hadsereg részére kellett gyors és állóképes lovakat tenyésztenie. Megnéztük a lovas múzeumot, ahol vezetőnk színes elbeszélést tartott többek között Kincsemről, a csodakancáról: 54 versenyen indult és Európa legjobb lovait, az összes mént is verve mindig győzött. Az iránta szűnni nem akaró érdeklődést jelzi, hogy életéről jelenleg két film is készül: egy hazai, illetve egy nagy költségvetésű nemzetközi stáb is forgat.

Megtekintettük a történelmi ménesudvart -ahol az elmúlt ötven évben számos politikus nézte végig a bábolnai ötösfogat bemutatóját-, a fedett lovardát, a konferenciáknak is helyet adó kamaraszínházat, megcsodáltuk a 304 éves fehér akácfa.

Svédasztalos ebédünket egy komáromi étteremben fogyasztottuk el.

Délután a Monostori Erőd sejtelmes téglaboltíves termeivel, labirintusszerű kazamatáival ismerkedtünk. Szerepük az volt, illetve lett volna, hogy lehetővé tegyék a csapatok titkos, bombabiztos átcsoportosítását a bástyák között, továbbá a lőréseken át a védők tűz alatt tarthassák a várarkot. A tájba simuló erőd falai faragott, precízen illesztett dunaalmási mészkőből készültek. Bár az 1850-től 21 éven át tartó építéskor még korszerűnek számított az erődítmény, a haditechnika fejlődése, a nagy lőtávolságú ágyúk megjelenése azonban hadászatiilag hamarosan feleslegessé tette. A történelem zivatarai miatt a Monarchia legnagyobb hadraktárából a szovjet Déli Hadseregcsoport bázisa lett. Kivonulásukkor több ezer vagon lőszert szállítottak el.

E történelmi örökségünk folyamatosan megújul, mai feladata a hadkultúra bemutatása, a hagyományörzés, nagyszabású rendezvények befogadása.

A látogatás végén a Dunai-bástya kilátójából néztünk át a folyó bal partján fekvő, még többségében magyarok lakta 38 ezres Észak-Komárom városára, kirándulásunk befejező állomására.

Itt született Jókai Mór, Lehár Ferenc, vára volt a 48/49-es szabadságharc utolsó védőbástyája. Belvárosi sétánk során láttuk a Városházát, Klapka György szobrát, a Selye János

Egyetemet, a volt Tiszti Kaszinót, az egyedi hangulatú Európa Udvar, amely földrészünk sok országának építészeti stílusát jeleníti meg a házak homlokzatain.

Már tervezzük az őszi kirándulás programját, a részletekről lapunk hasábjain idejében hírt adunk.

KL

*"Elbúcsúzom, de ott leszek,
Ahol a szél zúg, a nap nevet.
Elbúcsúzom, de itt marad,
Belőlem néhány pillanat..."*

Halottaink az elmúlt hónapokban (akikről tudunk):

Tagok:

Groó Károlyné Székesfehérvár

Nyugdíjasok, volt ARÉV-esek::

Békefi István	Székesfehérvár
Boda István	Sárosd
Bóhm Károlyné	Székesfehérvár
Szőke Gyuláné	Székesfehérvár
Völgyi László	Székesfehérvár

*Kiadja: az ARÉV Baráti Kör Egyesület
Székesfehérvár, Jancsár u.11. Tel: 30-749-8870*

Adószáma: 18495717-1-07

Bankszámlaszám: 11736006 -20364960 -00000000

Felelős szerkesztő: Galambos Ottó

Készült: 540 példányban

A sokszorosítás az APOLLÓ Nyomdában készült

Kapják: Az egyesület tagjai, nyugdíjasaink, támogatók, szponzorok